

Posudek na bakalářskou práci Kataríny Maruškinové „The Image of Arabia in the Letters and Diaries of Gertrude Bell“

Ve své bakalářské práci se Katarína Maruškinová věnuje jednomu z textů, které napsala na počátku 20. století Gertrude Bell. Tzv. *Arabské deníky* jsou dány do kontextu aktivit Gertrude Bell na poli literárním a politickém. Tato nejen v českém kontextu dnes víceméně neznámá žena se zasloužila o zrod moderního státu Irák a patřila mezi významné cestovatele a znalce dané oblasti. Dokonce působila jako vládní poradce pro krále Faisala, prvního iráckého krále.

Počáteční kapitoly této bakalářské práce proto nutně sumarizují a popisují život a kariéru Gertrude Bell. Jsou přínosné a informativní, protože zatím kromě roztroušených knižních a internetových zdrojů neexistuje jediný snadno přístupný a přehledný biografický zdroj k této ženě, který by její působení objektivně zhodnotil z hlediska současného vývoje jak v dané zeměpisné oblasti, tak z hlediska poznatků soudobé literární vědy. Je skutečně obtížné tuto ženu hodnotit, protože to byla značně rozporuplná osobnost a její činnost také přinesla z dnešního hlediska značně rozporuplné výsledky. Přesto – nebo spíše právě proto – bych uvítala o něco podrobnější osvětlení její recepce u novodobých literárních kritiků a vydavatelů (např. Rosemary O'Brien na str. 12 jen zmíněna).

Těžiště práce však spočívá v literárním rozboru *Arabian Diaries*. Ten je zaměřen spíše než formálně na otázky tematické. Oceňuji skutečnost, že se Katarína Maruškinová nesnaží rozpornou a mnohotvárnou literární osobnost Gertrude Bell, tak jak se projevuje v *Arabských denících*, snadno kategorizovat podle restriktivních šablon typu koloniální subjekt x objekt. Texty Gertrude Bell se neklidně pohybují mezi mnohdy zcela opačnými póly. Právě v této pohyblivé pozici spatřuji největší přitažlivost textu Gertrude Bell. Práci by samozřejmě prospělo ještě větší ukotvení v teoretických interpretačních modelech (které jsou tu jen letmo zmíněny a nejsou detailněji vysvětleny) a porovnání tematických a formálních hledisek. V této souvislosti se ptám, zda Katarína Maruškinová spatřuje dopisovou formu *Arabských deníků* jako v nějakém smyslu pozoruhodnou, resp. ovlivňuje-li sama forma dopisů (tj. nejen vztah k tématu – poušti, Arabům, ženám, milenci – jak je v práci naznačeno) autorskou pozici?

Formulačně a strukturně bakalářská práce odpovídá nárokům – přes dílčí nedostatky. Na str. 34 mne však zarazilo poněkud nešťastné kombinování „writings from the Victorian period“ s jejich ilustrováním na příkladu slavné renesanční rytiny Jana van der Straeta zobrazující vítání Ameriga Vespucciho personifikovanou Amerikou. Dále bych poprosila o vysvětlení, jak je myšlena v resumé na straně 44 poslední věta o porušení obrazu země jako bezbranné ženy, a přesto tvrzení, že poušť má více „ženských“ charakteristik. Došlo tu při pokusu o kondenzaci vyjadřování k přílišnému zjednodušení? Nebo mi unikl nějaký podstatný prvek interpretace?

Doporučuji tuto práci k obhajobě, zatím s předběžným hodnocením **mezi v ý b o r n ě a v e l m i d o b ř e**.

V Praze dne 15.6.2007

.....
PhDr. Soňa Nováková, CSc., M.A.
vedoucí práce